

Περί Προσευχής

Αναφερόμενοι στη Θεραπεία του παραλύτου οι Ευαγγελιστές Μάρκος και Λουκάς λένε ότι οι άνθρωποι που τον έφεραν δεν μπόρεσαν να μπουν στο σπίτι όπου βρισκόταν ο Κύριος Ιησούς Χριστός εξαιτίας του όχλου. Γι' αυτό άνοιξαν τη στέγη και κατέβασαν τον παράλυτο μαζί με το κρεβάτι του στη μέση μπροστά στον Ιησού.

Μια πράξη προκλητική και ανήκουστη !

Σίγουρα όταν αυτοί έβγαζαν τη στέγη, λάσπη και σκόνη έπεφτε πάνω σ' αυτούς που βρίσκονταν μέσα στο σπίτι, και στον Κύριο Ιησού Χριστό. Άλλοσστη θέση του θα αγανακτούσε, θα έλεγε να σταματήσουν, θα έβριζε. Εκείνος όμως δεν είπε ούτε μία λέξη. Αντί να τους επιτιμήσει, τους έκανε μεγάλη ευεργεσία, θεράπευσε τον ασθενή, είπε ότι συγχωρούνται οι αμαρτίες του και τον πρόσταξε να πάρει το κρεβάτι του και να πάει σπίτι.

Προσέξτε λοιπόν πώς ενεργούσαν εκείνοι οι άνθρωποι. Χωρίς να λογαριάζουν κανένα και τίποτα, με παρρησία και τόλμη πλησίαζαν τον Χριστό. Η σκέψη ότι κάνουν ένα πράγμα ανήκουστο δεν τους σταμάτησε και δεν τους εμπόδισε να χαλάσουν τη στέγη. Με πόθο καρδιάς ζητούσαν τον Κύριο, γιατί είχαν μέσα τους τη φλόγα της πίστεως και γνώριζαν ότι Αυτός μπορεί να κάνει το θαύμα, ότι θα λάβουν αυτό που πιστεύουν. Έτσι και έγινε. Ο Κύριος είπε πως για την πίστη τους ο παράλυτος θα γίνει καλά. Πολλούς ασθενείς που Τον πλησίασαν με πίστη θεράπευσε ο Χριστός και πάντα επαινούσε την παρρησία με την οποία Τον πλησίαζαν οι δυστυχημένοι άνθρωποι. Θυμηθείτε τη Χαναναία, την ειδωλολάτρισσα γυναίκα, η οποία όταν είδε τον Χριστό έπεσε στα πόδια του και Τον ικέτευε: «Ελέησόν με, Κύριε... η θυγάτηρ μου κακώς δαιμονίζεται» (Ματθ. 15, 22). Αλλά ο Κύριος δεν της απάντησε ούτε λέξη και προχωρούσε μπροστά. Εκείνη όμως Τον ακολουθούσε και Τον παρακαλούσε φωνάζοντας όλο και πιο δυνατά. Και τόσο επίμονα τον παρακαλούσε που τελικά οι απόστολοι έχασαν κάθε υπομονή και Του είπαν: «Απόλυσον αυτήν». Και τι είπε τότε ο Χριστός σ' αυτή τη γυναίκα; Της είπε: «Ουκ έστι καλόν λαβείν τον άρτον των τέκνων και βαλείν τοις κυναρίοις» (Ματθ. 15, 26). Και αυτή Του απάντησε κάτι που έκανε τον Κύριο να θαυμάσει το απίστευτο βάθος της πίστεως αυτής της γυναίκας, την ελπίδα και την αγάπη που είχε. «Ναι, Κύριε, σ' αλήθεια είμαι σαν ένα σκυλί γιατί λατρεύω τα είδωλα αλλά και τα σκυλιά τρώνε από τα ψίχουλα που πέφτουν από το τραπέζι των κυρίων αυτών». Όταν το άκουσε ο Κύριος της απάντησε: «Ω γύναι, μεγάλη σου η πίστις! γενηθήτω σοι ως θέλεις. Και ιάθη η θυγάτηρ αυτής από της ώρας εκείνης» (Ματθ. 15, 28).

Τόσο μεγάλη ήταν η πίστη και η παρρησία αυτής της δυστυχημένης γυναίκας, η οποία δεν γνώριζε τον αληθινό Θεό. Και την παρρησία αυτή την εκτίμησε πολύ ο Χριστός.

Πάντα με πολλή παρρησία πρέπει να πλησιάζουμε τον Θεό. Να τον ικετεύουμε σαν τα μικρά παιδιά που περιμένουν βοήθεια από τη μητέρα τους και απλώνουν προς αυτήν τα μικρά τους χεράκια. Να Τον ικετεύουμε σαν

ένας φτωχός που πεθαίνει της πείνας και ήρθε να παρακαλέσει τον άνθρωπο που είναι γνωστός για την ευσπλαχνία του να τον βοηθήσει. Να Τον ικετεύουμε σαν τη Χαναναία γυναίκα που με επιμονή παρακαλά τον Χριστό και σηκώνει σ' Αυτόν τα χέρια της. Τον ικετεύει με παρησία γιατί πιστεύει και ξέρει ότι θα λάβει αυτό που ζητά, πιστεύει και γι' αυτό παίρνει βοήθεια.

Βλέπουμε λοιπόν ότι δύο προϋποθέσεις υπάρχουν για να γίνει δεκτή η προσευχή μας από τον Θεό. Πρώτ' απ' όλα χρειάζεται βαθιά και μεγάλη πίστη στον Κύριο, με όλη μας την καρδιά να πιστεύουμε σ' Αυτόν που ικετεύουμε. Και το δεύτερο, να μην υπάρχει ούτε ίχνος αμφιβολίας, κανένας δισταγμός στην καρδιά αλλά μόνο η πίστη, η πίστη στο άπειρο έλεος του Θεού. Μόνο η προσευχή που βγαίνει από καρδιά που είναι γεμάτη ελπίδα και πίστη ακούγεται από τον Θεό.

Εκτός απ' αυτό η προσευχή θέλει επιμονή. Πρέπει να ξέρουμε ότι δεν θα λάβουμε αμέσως αυτό που ζητούμε. Πρέπει να δείξουμε ότι είναι σταθερή η ελπίδα που έχουμε στον Θεό και η επιμονή σ' αυτά που ζητούμε.

Ο Κύριος Ιησούς Χριστός είπε μια φορά στους μαθητές του την εξής παραβολή: «Τις εξ υμών έξει φίλον και πορεύεται προς αυτόν μεσονυκτίου και ερεί αυτό· φίλε, χρήσόν μοι τρεις άρτους, επειδή φίλος μου παρεγένετο εξ οδού προς με και ουκ έχω ο παραθήσω αυτό· κακείνος έσωθεν αποκριθείς είπη· μη μοι κόπους μετ' εμού εις την κοίτην εισίν· ου δύναμαι αναστάς δούναί σοι; λέγω υμίν, ει και ου δώσει αυτό αναστάς δια το είναι αυτού φίλον, δια γε την αναίδειαν αυτού εγερθείς δώσει αυτό όσων χρήζει» (Λουκ. 11, 5-8).

Είπε κα μια άλλη παραβολή για τη χήρα που την κατέτρεχε ο αντίδικός της, η οποία κάθε μέρα ερχόταν στον δικαστή και τον ζητούσε να την προστατέψει. Ο δικαστής αυτός ούτε τον Θεό φοβόταν, ούτε άνθρωπο ντρέποταν. Κάθε φορά που ερχόταν την έδιωχνε από κοντά του αλλά εκείνη επέμενε. Στο τέλος τον είχε κουράσει πολύ και είπε μέσα του: «Ει και τον Θεόν ου φοβούμαι και άνθρωπον ουκ εντρέπομαι, δια γε το παρέχειν μοι κόπον την χήραν ταύτην εκδικήσω αυτήν, ίνα μη εις τέλος ερχομένη υπωπιάζη με. είπε δε ο Κύριος· ακούσατε τι ο κριτής της αδικίας λέγει· ο δε Θεός ου μη ποιήσει την εκδίκησιν των εκλεκτών αυτού των βοώντων προς αυτόν ημέρας και νυκτός, και μακροθυμών επ' αυτοίς;» (Λουκ. 18, 4-7).

Ο Κύριος είπε ότι αν ο άδικος κριτής υπάκουσε στο τέλος στην παράκληση της δυστυχισμένης χήρας, είναι δυνατόν να μην ακούσει ο Επουράνιος Πατέρας την προσευχή μας αν Τον παρακαλούμε με την ίδια επιμονή που αυτή παρακαλούσε τον δικαστή; Με την ίδια βαθιά πίστη και επιμονή που είχε η χήρα πρέπει εμείς πάντα να προσευχόμαστε στον Θεό. Να προσευχόμαστε πάντα διότι έτσι μας παραγγέλλει ο απόστολος Παύλος, λέγοντας: «αδιαλείπτως προσεύχεσθε» (Α' Θεσσαλ. 5, 17).

Τι σημαίνει να προσευχόμαστε αδιάκοπα;

Δεν έχουμε και εμείς τις δικές μας βιοτικές φροντίδες, είναι δυνατόν να ασχολούμαστε μόνο με προσευχή; Η εντολή αυτή φαίνεται απραγματοποίητη. Και όμως είναι εφικτή και εφαρμόσιμη, διότι, τίποτα το ανέφικτο δεν ζητά από μας ο Κύριος Ιησούς Χριστός.

Πώς όμως μπορούμε να εφαρμόσουμε στη ζωή μας αυτή την εντολή που ισχύει για όλους τους χριστιανούς; Το να προσευχόμαστε αδιάκοπα δεν σημαίνει μόνο να διαβάζουμε τις ευχές, να κάνουμε γονυκλισίες και να πηγαίνουμε στην εκκλησία. Δεν είναι έτσι τα πράγματα. Να προσευχόμαστε αδιάκοπα μπορούμε πάντα και όπου και να βρισκόμαστε. Το μόνο που χρειαζόμαστε είναι να έχει η καρδιά μας διάθεση για προσευχή. Να είναι ταπεινή και να θρηνεί αδιάκοπα την αναξιότητα και την αμαρτωλότητά της. Γεμάτη φόβο μπροστά στην μεγαλοσύνη του Θεού, τον Οποίον προσβάλλουμε με τις αμαρτίες μας. Αν τέτοια θα είναι η καρδιά μας, τότε πάντα θα είμαστε προσευχόμενοι και στη δουλειά και στο σπίτι. Θα είμαστε προσευχόμενοι ακόμα και τότε, όταν κληθούμε να δώσουμε λόγο σ' αυτούς που έχουν στα χέρια τους εξουσία. Και στεκόμενοι μπροστά στην πόρτα τους θα στέλνουμε τις σιωπηλές μας κραυγές στον Θεό, παρακαλώντας Τον να μας προστατέψει.

Σε κάθε μας έργο μπορούμε να προσευχόμαστε, μόνο να υπάρχει διάθεση για προσευχή, να ποθεί η καρδιά μας τον Κύριο και τότε η εντολή που μας έδωσε ο απόστολος μπορεί εύκολα να πραγματοποιηθεί.

Εμείς δεν είμαστε και τόσο πολύ απασχολημένοι σε σύγκριση με τον προφήτη Δαβίδ. Αυτός ήταν βασιλιάς του Ισραήλ και από το πρωί έως το βράδυ ασχολιόταν με κρατικές υποθέσεις φροντίζοντας τον δικό του λαό. Άραγε είχε χρόνο για προσευχή; Θα ρωτούσε κανείς με απορία. Και όμως κοιτάζτε πώς προσευχόταν: «Εγενήθη τα δάκρυστά μου εμοί άρτος ημέρας και νυκτός» (ψαλ. 41, 4). Ο προφήτης πάντα έχανε δάκρυα, τα οποία ήταν γι' αυτόν σαν το ψωμί. Μέρα νύχτα ικέτευε τον Θεό με προσευχές και δεήσεις, έγραψε πλήθος ψαλμών που όλοι τους είναι προσευχές στον Θεό. «Εκοπίασα εν τω στεναγμώ μου, λούσω καθ' εκάστην νύκτα την κλίνην μου» (ψαλ. 6, 7). Τέτοια ήταν η προσευχή του, ακόμα και ξαπλωμένος στο κρεβάτι έβρεχε το προσκέφαλο με ποτάμια δακρύων...

Είναι δυνατόν εμείς που είμαστε λιγότερο απασχολημένοι να μην βρίσκουμε χρόνο να φέρουμε με την προσευχή τις θλίψεις μας στον Θεό και να χύσουμε ενώπιόν Του τα δάκρυστά μας; Δεν πρέπει να προσευχόμαστε μόνο με προκαθορισμένες ευχές, αλλά από το περίσσευμα της καρδιάς πρέπει να μιλάει το στόμα. Πρέπει σιωπηλά, μέσα από την καρδιά να απευθύνουμε στον Θεό τις ευχές μας, όπως το έκανε η Άννα η μητέρα του προφήτη Σαμουήλ. Αυτή ήταν στείρα και το πράγμα αυτό της προκαλούσε μεγάλη θλίψη και πόνο, ήθελε πάρα πολύ να έχει παιδί. Και πήγε μια μέρα στην Ιερουσαλήμ να προσευχηθεί στον ναό. Στεκόταν γονατισμένη και παρακαλούσε τον Θεό να της χαρίσει παιδί. Και έδωσε όρκο να το αφιερώσει στον Κύριο. Προσευχόταν χωρίς να ανοίγει το στόμα, μόνο ελαφρά κουνούσε τα χείλη. Η καρδιά της βοούσε στον Θεό και Τον παρακαλούσε με πόνο. Δεν προσευχόταν με λέξεις αλλά με στεναγμούς της καρδιάς.

Έτσι προσευχόταν και ο προφήτης του Θεού Μωυσής όταν παρακαλούσε τον Κύριο να μην τιμωρεί τον λαό του. Το στόμα του ήταν κλειστό και αυτός προσευχόταν με την καρδιά στον Θεό. Αλλά και τα χείλη του ακόμα ήταν ακίνητα, και όμως ο Θεός του είπε: «Τι βοάς προς με;» (Εξοδ. 14, 15). Ο

Μωυσής δεν μιλούσε, αλλά η προσευχή του ανέβαινε στον Θεό και ήταν σαν μια κραυγή γεμάτη θλίψη και πόνο που έβγαινε από τα βάθη της δικής του καρδιάς.

Βλέπετε πώς μπορεί ο άνθρωπος να προσεύχεται; Η ουσία της προσευχής είναι, να παραδιδόμαστε ολοκληρωτικά, με όλη την καρδιά μας, να ικετεύουμε τον Θεό, και η προσευχή να είναι γεμάτη πίστη και ακράδαντη ελπίδα. Έτσι όμως προσεύχεται η πλειοψηφία των ανθρώπων; Ασφαλώς όχι. Η δική μας προσευχή είναι μόνο επανάληψη κάποιων λέξεων, που έχουμε αποστηθίσει, και ενώ τα διαβάζουμε, το πνεύμα μας δεν προσεύχεται, αλλά τα επαναλαμβάνουμε μηχανικά, χωρίς να σκεφτόμαστε αυτά που ζητούμε. Εμείς οι ίδιοι δεν ακούμε τις προσευχές μας, και αν δεν τις ακούμε εμείς τότε πώς θέλουμε ο Θεός να ακούσει αυτά που ζητούμε;

Δεν ακούει ο Θεός και εκείνες τις προσευχές που δεν Του είναι ευάρεστες. Δεν δέχεται τις παρακλήσεις που στρέφονται κατά των ανθρώπων. Όταν, παραδείγματος χάριν, του ζητούμε να τιμωρήσει τους δικούς μας εχθρούς. Πολλές φορές ασυνείδητα ζητούμε στις προσευχές μας κάτι βλαβερό για τον πλησίον, τέτοιες ευχές ο Θεός δεν εισακούει. Και όταν ο θείος απόστολος Παύλος προσευχόταν να απαλλαχθεί από τις διώξεις και προσβολές του χαλκευτή Αλέξανδρου, δεν τον άκουσε ο Θεός. Αρνήθηκε την παράκλησή του αυτή. «Αρκεί σοι η χάρις μου· η γαρ δύναμις μου εν ασθενεία τελειούται», του είπε ο Κύριος (Β' Κορ. 12, 9)

Όταν δεν έχουμε δύναμη, τότε είμαστε δυνατοί και έχουμε παρρησία στον Κύριο. Δεν πρέπει να το ξεχνάμε ποτέ, μόνο πνευματικά αγαθά να ζητούμε από τον Θεό, και όχι αυτά που στην αφροσύνη μας εμείς τα θεωρούμε καλά.

Ο Θεός καλύτερα από μας γνωρίζει τι χρειαζόμαστε και τι μας είναι ωφέλιμο. Μας δίνει πάντα αυτά που μας χρειάζονται. Υπάρχουν περιπτώσεις, και το είδαμε σήμερα, όταν τιμωρούνται όχι ένας ή περισσότεροι άνθρωποι αλλά ολόκληρος ο λαός.

Προσευχόμαστε κάθε μέρα και με ζήλο παρακαλούμε τον Κύριο να σταματήσουν οι βροχές που καταστρέφουν τους δικούς μας αγρούς. Και όμως δεν σταματούν. Τι σημαίνει αυτό; Δεν ακούει τις παρακλήσεις μας ο Θεός και δεν υπάρχει πλέον ανάγκη να τον ικετεύουμε; Όχι. Πρέπει να ξέρουμε ότι όταν ο Θεός στέλνει συμφορά που πλήττει ολόκληρο τον λαό, τότε όλος ο λαός πρέπει να Τον ικετεύει για σωτηρία. Πρέπει όλοι να κάνουν αυτό που έκαναν κάποτε οι κάτοικοι της Νηνεύι, όταν έμαθαν από τον προφήτη πως αποφάσισε ο Θεός να καταστρέψει την πόλη.

Τι έκαναν τότε λοιπόν; Όλος ο λαός τρεις μέρες και τρεις νύχτες προσευχόταν ολόψυχα. Και επειδή προσεύχονταν όλοι, ο Θεός τους λυπήθηκε. Και τώρα που μας απειλούν οι βροχές, είναι πολλοί αυτοί που προσεύχονται και ικετεύουν τον Κύριο;

Είστε πολύ λίγοι εδώ. Και αν υπολογίσουμε πόσους κατοίκους έχει η πόλη και η περιοχή που υποφέρει από τις νεροποντές, θα καταλάβουμε ότι λίγοι προσεύχονται, στην πλειοψηφία του ο λαός δεν προσεύχεται.

Όταν ήθελε ο Κύριος να τιμωρήσει τον Ισραήλ, με την καταστροφή της

Ιερουσαλήμ και τη Βαβυλώνια αιχμαλωσία, επειδή άφησαν τον Γιαχβέ και άρχισαν να λατρεύουν τον Βάαλ, τότε είπε με το στόμα του μεγάλου προφήτη, του Ιερεμία: «Περιδράμετε εν' ταις οδοίς Ιερουσαλήμ και ίδετε και γνώτε και ζητήσατε εν ταις πλατείαις αυτής, εάν εύρητε άνδρα, ει ποιών κρίμα και ζητών πίστιν και ίλεως έσομαι αυτοίς... Εμαστίγωσας αυτούς και ουκ επόνεσαν· συνετέλεσας αυτούς, και ουκ ηθέλησαν δέξασθαι παιδείαν· εστερέωσαν τα πρόσωπα αυτών υπέρ πέτραν και ουκ ηθέλησαν επιστραφήναι... Οι υιοί σου εγκατέλειπόν με και ώμνυον εν τοις ουκ ούσιν θεοίς· και εχόρτασα αυτούς και εμοιχώντο... Μη επί τούτοις ουκ επισκέψομαι; λέγει κύριος· ή εν έθνει τοιούτω ουκ εκδικήσει η ψυχή μου;» (Ιερ. 5, 1-9).

Βλέπετε λοιπόν πού βρίσκεται η απάντηση; Βλέπετε γιατί δεν σταματούν οι βροχές παρ' όλο που εμείς προσευχόμαστε; Και όμως δεν πρέπει να πέφτουμε στην απόγνωση. Γνωρίζουμε εκείνη την ιστορία, όταν αποφάσισε ο Θεός να καταστρέψει τα Σόδομα και τα Γόμορα και το έμαθε ο προπάτορας Αβραάμ. Τότε άρχισε να παρακαλεί τον Κύριο να τους ελεήσει. Έλεγε το εξής στον Θεό: «Ουκ ανήσεις πάντα τον τόπον ένεκεν των πενήκοντα δικαίων, εάν ώσιν εν αυτή;» (Γεν. 18, 24). Και ο Κύριος είπε ότι θα δείξει το έλεος για χάρη αυτών των πενήντα. Ο Αβραάμ συνέχισε να τον ικετεύει: «Και αν βρεις σαράντα, είκοσι, δέκα δικαίους δεν θα ελεήσεις την πόλη χάρη αυτών;» Και ο Θεός ήταν πρόθυμος να ελεήσει τις πόλεις ακόμη και χάρη των δέκα δικαίων. Αλλά δεν βρέθηκαν ούτε αυτοί.

Μήπως εμείς, το μικρό ποίμνιο του Χριστού, πρέπει να είμαστε εκείνοι οι δίκαιοι, που για χάρη τους ο Θεός συγχωρεί τον λαό; Ας προσευχόμαστε, για να ακούσει ο Κύριος, αυτούς που δεν προσεύχονται σ' Αυτόν. Να προσευχόμαστε πάντα, ακούραστα, ακόμα και αν αργεί ο Θεός να μας εισακούσει.

Ακόμα και άγιοι, πολλές φορές προσεύχονταν μήνες ολόκληρους, πριν γίνει δεκτή η ευχή τους από τον Θεό. Ιδίως όταν αυτό που ζητούσαν, αφορούσε τον κόσμο που ζούσε μέσα στην αμαρτία.

Πρέπει να προσευχόμαστε πάντα και να παρακαλούμε ακούραστα, έχοντας στο νου μας τα λόγια αυτά του Κυρίου: «Αιτείτε και δοθήσεται υμίν, ζητείτε, και ευρήσετε, κρούετε, και ανοιγήσετε υμίν· πας γαρ ο αιτών λαμβάνει και ο ζητών ευρίσκει και τω κρούοντι ανοιγήσεται» (Ματθ. 7, 7-8).

Λοιπόν, να προσευχόμαστε αδιάκοπα και να χτυπάμε ακούραστα την θύρα της θείας ευσπλαχνίας. Να τον ικετεύουμε, όχι μόνο για μας, αλλά και γι' αυτούς που δεν προσεύχονται σ' Αυτόν. Θα ακουστούν οι ευχές μας και θα μας αποδώσει ο Κύριος κατά το μέγα Του έλεος.

Αγίου Λουκά Αρχιεπισκόπου Κριμαίας
«ΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΟΜΙΛΙΕΣ ΤΟΜΟΣ
Γ'».

σελ 143 – 152 - Εκδόσεις «ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΥΨΕΛΗ».